

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Etyka zawodowa	Cykl kształcenia: 2022/2023- 2024/2025	Data aktualizacji sylabusa: 1.10.2022.
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Finanse i rachunkowość, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny		
Język wykładowy: polski	Rodzaj zajęć: wykład	
Rok studiów: I	Semestr: 1	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 1	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Iwona Dudzik, dr n. hum. iwona.dudzik@pwste.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ekonomii i Zarządzania	Prowadzący zajęcia Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Iwona Dudzik, dr n. hum. iwona.dudzik@pwste.edu.pl	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	15
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	15	RAZEM:	15

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe: brak

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:				
<ol style="list-style-type: none"> 1) Zdobyć przez studenta wiedzy na temat głównych założeń etyki, jako jednej z podstawowych dyscyplin filozoficznych. 2) Zdobyć przez studenta wiedzy na temat konieczności obowiązywania norm moralnych, określających jakość życia społecznego. 3) Zdobyć przez studenta wiedzy na temat wartości w rozumowaniach moralnych. 4) Zdobyć przez studenta wiedzy, pomocnej w dostrzeganiu i samodzielnym opisywaniu oraz rozwiązywaniu wybranych problemów, dotyczących etyki zawodowej. 5) Zdobyć przez studenta wiedzy, pomocnej w posługiwaniu się normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się przede wszystkim szacunkiem dla godności każdego człowieka. 				
Efekty uczenia się określone dla zajęć				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA:				
Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*		Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		
Wiedzy - zna i rozumie				
M_W01	pojęcie etyki zawodowej, kodeksu etycznego;			
M_W02	czym jest moralność, norma moralna, odpowiedzialność zbiorowa;			
M_W03	na czym polegają dobrowolne zobowiązania, odpowiedzialność moralna;			
M_W04	na czym polegają problemy kondycji zasad etycznych, zagrożenia moralne;			
M_W05	na czym polegają konflikty w ramach systemu etycznego; zna wybrane zasady moralne i zawodowe;			
M_W06	zasady etyki w dziedzinie finansów i rachunkowości oraz rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.			
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla zajęć (symbol efektów uczenia się)
		wykład		
TP-01	Wstępna charakterystyka etyki zawodowej. Kodeks etyczny.	wykład	2	M_W01

TP-02	Moralność jako zjawisko społeczne i ważny mechanizm regulacji zachowań indywidualnych i społecznych. Norma moralna, odpowiedzialność zbiorowa.	wykład	3	M_W02
TP-03	Zobowiązania dobrowolne – paternalizm, wierność, tolerancja. Odpowiedzialność moralna człowieka – odpowiedzialność moralna pracownika (nihilizm, egoizm, relatywizm).	wykład	3	M_W03
TP-04	Problem kondycji zasad etycznych oraz zagrożenia moralne, związane z wykonywaniem zawodów zaufania społecznego, które mają wpływ na świadomość społeczną i osobowość jednostek.	wykład	3	M_W04
TP-05	Konflikty w ramach systemu etycznego. Przewyciężanie konfliktowości.	wykład	2	M_W05
TP-06	Najważniejsze problemy etyki zawodowej w dziedzinie finansów i rachunkowości. Umiejętność rozstrzygania dylematów etycznych, związanych z wykonywaniem zawodu.	wykład	2	M_W06

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Hołówka J., *Etyka w działaniu*, Wyd. PWN, Warszawa 2003.
2. Wojtyła K., *Kalendarz etyczny*, Wyd. PWN, Warszawa 2000.
3. Itrich-Drabarek j., *Etyka zawodowa funkcjonariuszy służb państwowych*, Wyd. Difin, Warszawa 2016.
4. Bogucka I., Pietrzykowski T., *Etyka w administracji publicznej*, Wyd. LexisNexis Polska, Warszawa 2010.
5. Olech A., *Etos zawodowy pracowników socjalnych: wartości, normy, dylematy etyczne*, Katowice 2006.
6. Komasa A., *Kultura zawodu*, Warszawa 2003.
7. Najda M., *Etyka pracy a mobbing w ujęciu filozofii moralnej i psychologii*, Wyd. Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca:

1. *Edukacja, sztuka, etyka w kontekście filozofii Platona - od teorii do praktyki*, I. Dudzik, B. Czuba (red.), Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, Jarosław 2017.
2. *Rola wartości etycznych we współczesnym świecie: wartości etyczne współczesnego człowieka*. Cz. 1, I. Dudzik, B. Czuba, K. Rejman (red.), Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza, Jarosław 2017.
3. *Rola wartości etycznych we współczesnym świecie: filozoficzne spojrzenie na pojęcie wartości*. Cz. 2, I. Dudzik, B. Czuba, K. Rejman (red.), Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza, Jarosław 2017.
4. Czarnecki P., *Dylematy etyczne współczesności*, Wyd. Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2008.
5. MacIntyre A., *Krótką historią etyki: filozofia moralności od czasów Homera do XX wieku*, Wyd. PWN, Warszawa 2002.
6. Russ J., *Współczesna myśl etyczna*, Instytut Wydawniczy Pax, Warszawa 2006.
7. *Wartości etyczne w różnych tradycjach religijnych*, M. Kudelska (red.), Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005.
8. Słomski W., *Człowiek wśród dylematów i wyzwań etycznych współczesności*. Katedra Filozofii Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania, Warszawa 2009.
9. Dudzik I., *Oczekiwane wartości w postawach nauczycieli akademickich w procesie edukacji szkół wyższych*, [w:] *Hodnoty a ich odraz vo vysokoskolskom vzdelavani, Pedagogica Actualis II*, Wydawnictwo Univerzita sv. Cyrila Metoda v Trnave, Trnava 2011.
10. Dudzik I., Brukwicka I., *Society s attitudes towards young people addicted to alcohol*, [w:] *Medical, social and ethical aspects of health and disease. Medyczne, społeczne, etyczne aspekty zdrowia i choroby*, L. Putowski, A. Lewandowska, I. Brukwicka (red.), Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno – Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, Jarosław 2012. (s. 27-40)
11. Brukwicka I., Dudzik I., Rejman K., Stawarz B., *Are university students met with manifestations of aggression? Research report*, [w:] *Interdisciplinary nature of modern medicine. Interdyscyplinarność współczesnej medycyny*, K. Rejman, S. Rudzki, J. Naworól, M. Cebulak, B. Stawarz (red.), Wyd. Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno – Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, Jarosław 2016. (s. 37-45).
12. Godlewska J., Fołta T., *Zaawansowana rachunkowość finansowa z elementami etyki zawodowej i technologii IT*, Warszawa 2015.
13. *Etyka w biznesie*, M. Borkowska, J. W. Gałkowski (red.) Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2002.
14. Bauman Z., *Etyka ponowoczesna*, Wyd. Aletheia, Warszawa 2012.
15. Ciążęła H., *Problemy i dylematy etyki odpowiedzialności globalnej*, Wyd. Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa 2006.
16. Hope E., *Etyka w zawodzie specjalistów public relations*, Wyd. Difin, Warszawa 2013.
17. *Kazusy z etyki administracji: skrypt dla studentów*, Z. Nikitorowicz (red.), Wyd. Wyższa Szkoła Administracji Publicznej im. Stanisława Staszica, Białystok 2006.
18. Pietrzykowski T., Bogucka I., *Etyka w administracji publicznej*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2015.
19. Drwięga M., *Człowiek między dobrem a złem: studia z etyki współczesnej*, Wyd. Księgarnia Akademicka, Kraków 2012.
20. Najda M., *Etyka pracy a mobbing w ujęciu filozofii moralnej i psychologii*, Wyd. Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2015.

III. INFORMACJE DODATKOWE**Odniesienie efektów uczenia się określonych dla zajęć i treści programowych do form zajęć i metod oceniania**

Symbol efektu uczenia się określonego dla zajęć	Symbol treści programowych realizowanych w trakcie zajęć	Formy zajęć i metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
	Wiedza	wykład	
M_W01	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne

M_W02	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
M_W03	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
M_W04	TP-01, TP-02, TP-03, TP-04	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
M_W05	TP-05	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
M_W06	TP-06	prezentacja, wykład podający, wykład problemowy, wykład informacyjny,	zaliczenie pisemne
<p>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</p> <p>Dla wykładu:</p> <p>* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy</p> <p># np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt</p> <p>Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Proszę wyjaśnić, czym jest etyka zawodowa oraz kodeks etyczny. 2. Proszę opisać, na czym polega problem kondycji zasad etycznych oraz zagrożenia moralne, związane z wykonywaniem zawodów zaufania społecznego, które mają wpływ na świadomość społeczną i osobowość jednostek. 3. Proszę wyjaśnić, na czym polegają konflikty w ramach systemu etycznego oraz przewyższanie konfliktowości. 4. Proszę wyjaśnić na czym polega odpowiedzialność moralna człowieka (egoizm, relatywizm, nihilizm). 			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności		Liczba godzin *	
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia		15	
Praca własna studenta		15	
SUMA GODZIN:		30	
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 1	0,5

	Praca własna studenta		0,5
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNJE STUDENTA:			
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Symbol efektu uczenia się	Liczba godzin
Wykład	Czytanie wskazanej literatury (dotyczącej głównych zagadnień z etyki zawodowej). do elementów dyskusji na wykładzie. Przygotowanie do zaliczenia pisemnego.	M_W01, M_W02, M_W03, M_W04, M_W05, M_W06	15
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca: Forma i warunki zaliczenia wykładów: 1) Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów. - aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji cząstkowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami); - dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych. 2) Zaliczenie pisemne – czas 90 minut.			
Ocena podsumowująca: Forma i warunki zaliczenia wykładów: - aktywność i kreatywność studenta podczas realizacji cząstkowych prac w czasie trwania zajęć (docenienie zaangażowania w wykonywanie bieżących poleceń, zadań, docenienie wysiłku na forum grupy, odznaczenie aktywności plusem; rozbudzenie zainteresowania prezentowaną problematyką do tego stopnia, że uczestnik zaczyna zadawać pytania, dyskutuje, zgłasza własne oryginalne pomysły, dzieli się refleksjami); - dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych. Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA B-LEARNINGU			
INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU			

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu)

*Uwaga:
Karta opisu zajęć (sylabus) musi być dostępna dla studenta.*